

2024 metų Telšių rajono savivaldybės biudžeto projektas

Aiškinamasis raštas

2023 m. gruodžio 5 d. priimtas Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

Gyventojų pajamų mokesčio dalis (procentais), išskyrus fiksuoto dydžio gyventojų pajamų mokesčių, mokamą už pajamas, gaunamas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą (toliau – GPM dalis (procentais)), tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo šio mokesčio pajamų į konsoliduotus valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, – **51,62 procento**, iš jos pastovioji dalis – **44,08 procento**, kintamoji dalis – **7,54 procento**. 2023 m. buvo **50,88 procento** (didėja **0,74 procento**).

GPM pastovioji dalis – 44,08 proc.:

- GPM pagal procentinę dalį būtų 21932 tūkst. Eur. Gyventojui tektų 519,8 Eur/metams. Lietuvos vidurkis – 842,6 Eur/metams. Telšių rajono savivaldybės gyventojui tenka 62,1 proc. nuo vidurkio.

- GPM-iui išlyginti – 7250 tūkst. Eur. Po išlyginimo gyventojui tenka 691,6 Eur/metams, Lietuvos vidurkis – 766,1 Eur/metams. Telšių rajono savivaldybės gyventojui tenka 90,3 proc. nuo vidurkio.

- išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti – 3821,0 tūkst. Eur.

Telšių rajono 2024 metų demografinių, socialinių ir kitų rodiklių palyginimas su 2023 metais

Rodiklis	2023 metai	2024 metai	Skirtumas
Gyventojų skaičius, vnt.	42883	42194	-689
Vaikų skaičius nuo 0 iki 6 metų, vnt.	2031	2328	297
Vaikų skaičius nuo 7 iki 17 metų, vnt.	4555	4580	25
Pensinio amžiaus gyventojų skaičius, vnt.	13213	12627	-586
Vietinių kelių ir gatvių ilgis, km	1978	1978	0
Teritorijos plotas, ha	143858	143858	0
Besimokančių profesinio mokymo įstaigų mokinių, universitetų studentų skaičius, vnt.	314	356	42

GPM kintamoji dalis – 7,54 proc.:

- 2018 – 2023 metų sumos kintamajai GPM daliai apskaičiuoti – 5638,0 tūkst. Eur;

- išlaidų pokyčiams skirta 1004,0 tūkst. Eur (pridedama lentelė).

Iš viso skirta 6642,0 tūkst. Eur kintamajai GPM daliai.

Išlaidų pokyčiai	Suma, tūkst. Eur
Minimaliems koeficientams padidinti	194,0
Minimaliai mėnesinei algai padidinti (+84 Eur)	244,0
Pedagoginių darbuotojų, vykdančių neformalųjį vaikų švietimą ir ikimokyklinį/priešmokyklinį ugdymą darbo užmokesčiui padidinti	355,0
Valstybės tarnybos reformai įgyvendinti	21,0
Kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti	115,0
Socialinių paslaugų plėtrai ir prieinamumui didinti	75,0

Telšių rajono savivaldybės biudžetui skiriama gyventojų pajamų mokesčio dalis, pagal kurią Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos faktiškai įplaukusias lėšas iš GPM perveda savivaldybei – **1,3068 proc. (39645 tūkst. Eur)**, 2023 metais – **1,3508 proc. (34909,0 tūkst. Eur)**. Lėšos didėja **4736,0 tūkst. Eur**.

Mokestinės biudžeto pajamos (tūkst. Eur)

Pajamų rūšis	2023 metai	2024 metai	Skirtumas
Žemės mokestis	350,0	700,0	350,0
Nekilnojamo turto mokestis	550,0	700,0	150,0
Paveldimo turto mokestis	30,0	20,0	-10,0
Valstybinės žemės nuomos mokestis	200,0	260,0	60,0
Valstybės rinkliavos	60,0	60,0	0
Kitos neišvardintos pajamos	6,0	56,0	50,0
Viso:	1196,0	1796,0	600,0

Kiti biudžeto pajamų šaltiniai (tūkst. Eur)

Pajamų rūšis	2023 metai	2024 metai	Skirtumas
Vietinės rinkliavos	45,0	45,0	0
Gyventojų pajamų mokestis, mokamas už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą	40,0	40,0	0

Pajamos iš baudų ir konfiskacijų	30,0	40,0	10,0
Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa	300,0	311,0	11,0
Biudžetinių įstaigų pajamos	1794,3	2196,1	401,8
Vietinė rinkliava už komunalines atliekas	1400,0	1400,0	0
Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	144,0	140,0	-4,0
Iš viso:	3753,3	4172,1	418,8

Specialiosios tikslinės dotacijos iš Valstybės biudžeto (tūkst. Eur)

Pajamų rūšis	2023 m.	2024 m.	Skirtumas
Valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti	4595,9	6274,6	1678,7
Ugdymo reikmėms finansuoti	14684,6	16927,3	2242,7
Kita tikslinė dotacija	1711,6	1367,4	-344,2
Projektams iš ES ir kt. tarptautinės finansinės paramos finansuoti bei valstybės dotacija nuosavam lėšų indėliui	314,4	233,0	-81,4
Ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti	1594,0	232,0	-1362,0
Iš viso dotacijų:	22900,5	25034,3	2133,8

Telšių rajono savivaldybės 2023-2024 metų biudžetų palyginimas (tūkst. Eur)

Biudžeto sudėtis	2023 m. (patvirtintas)	2024 m. (projektas)	skirtumas
Pajamos	62912,3	70647,4	7735,1
Praėjusių metų nepanaudotų biudžeto lėšų likutis	4433,9	4700,3	266,4
Skolintos lėšos	4600,0	1020,4	-3579,6

Asignavimai	71946,2	76368,1	4421,9
-------------	---------	---------	--------

2023-2024 metų biudžetų finansinių rodiklių analizė

1. Spec. tikslinė dotacija valstybinėms funkcijoms vykdyti – **6274,6 tūkst. Eur** (3 lentelė). Lyginant su 2023 metais lėšos didėja **1678,7 tūkst. Eur (36,5 proc.)**.
Lėšos didėja:
-socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti **25,2 tūkst. Eur (8,3 proc.)**;
-socialinėms paslaugoms **1416,7 tūkst. Eur (85,8 proc.)**;
-socialinei paramai mokiniams **28,2 tūkst. Eur (4,5 proc.)**;
-priešgaisrinės saugos funkcijai vykdyti **118,6 tūkst. Eur (16,8 proc.)**;
-patvirtintoms užimtumo didinimo programoms įgyvendinti **14,6 tūkst. Eur (10,5 proc.)**.

Nuo 2024 metų pavesta vykdyti valstybinę funkciją – savivaldybėms priskirtos ir perduotos valstybinės žemės miestų ir miestelių administracinėse ribose valdymui, naudojimui ir disponavimui ja patikėjimo teise užtikrinti. Tam skirta **65,8 tūkst. Eur**.
2. Spec. tikslinė dotacija ugdymo reikmėms finansuoti – **14684,6 tūkst. Eur** (3 lentelė). Lyginant su 2023 metais lėšos didėja **2242,7 tūkst. Eur (15,3 proc.)**. Lėšos ugdymo reikmėms finansuoti paskirstytos asignavimų valdytojams (16 lentelė).
3. Kita tikslinė dotacija skiriama iš valstybės biudžeto priskirtoms funkcijoms vykdyti **1367,4 tūkst. Eur** (3 lentelė). Lėšos paskirstytos pagal tikslinę paskirtį.
4. Spec. tikslinė dotacija ilgalaikiam materialiam ir nematerialiam turtui įsigyti skirta **232,0 tūkst. Eur** – Telšių „Atžalyno“ progimnazijos sporto aikštynų ir teritorijos kapitaliniam remontui vykdyti.
5. Europos Sąjungos finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšos – **233,0 tūkst. Eur** skiriamos projektui „Tryškių miestelio viešųjų erdvių atnaujinimas“ įgyvendinti (8 lentelė).
6. Metų eigoje Savivaldybė, atsižvelgdama į iš valstybės institucijų ir įstaigų faktiškai gautas dotacijas, įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, atitinkamai patikslins patvirtintą rajono biudžetą.
7. Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos – **311,0 tūkst. Eur**. Lyginant su 2023 metais lėšos didėja **1,0 tūkst. Eur (3,7 proc.)**. 2023 metų Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų likučiai – **24,4 tūkst. Eur**. Lėšos paskirstomos pagal sąmatą, kurią tvirtina rajono Taryba.
8. Biudžetinių įstaigų pajamų surinkimo planas – **2116,1 tūkst. Eur** (4 lentelė). Lyginant su 2023 metais lėšos didėja **407,5 tūkst. Eur (23,8 proc.)**.
9. Savivaldybės skolinimosi limitai:
- 2023-12-31 savivaldybė buvo negrąžinusi paskolų ir kt. finansinių įsipareigojimų – **11018,7 tūkst. Eur**.
- savivaldybė 2024 metais grąžins **2582,6 tūkst. Eur** ilgalaikių paskolų, prisidės **103,3 tūkst. Eur** prie vykdomų projektų tinkamų išlaidų, finansuojamų iš ES paramos lėšų (7 lentelė), metinė įsiskolinimų pokyčio suma neplanuojama.

- 2024 metais savivaldybė planuoja skolintis **428,1 tūkst. Eur**, nes **592,3 tūkst. Eur** turime 2023 metų nepanaudotų lėšų iš paimtų ilgalaikių paskolų. Iš viso planuojama panaudoti **1020,4 tūkst. Eur** iš ilgalaikių paskolų (6 lentelė).
- savivaldybė gali imti paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniamis įsipareigojimams vykdyti.

10. Seniūnijoms skiriamas finansavimas:

Bendra asignavimų suma numatoma skirti seniūnijoms, išskyrus Telšių miesto seniūniją, pagal demografinius rodiklius - **341,0 tūkst. Eur**, iš jų:

- **273,5 tūkst. Eur** – 2023 metais seniūnijoms skirti asignavimai (2023 metais seniūnijoms skirti asignavimai – 306,8 tūkst. Eur – sumažinti 33,3 tūkst. Eur, t. y. 2022 metų faktinis pajamų, nurodytų LR valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme, augimas savarankiškosios funkcijoms vykdyti);

- **32,6 tūkst. Eur** – 2023 metų faktinis pajamų, nurodytų LR valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme, augimas savarankiškosios funkcijoms vykdyti (2023 metų patvirtintas planas 34909 tūkst. Eur, faktinis pajamų gavimas – 39074,1 tūkst. Eur (didėja 11,93%));

- **34,9 tūkst. Eur** – 2024 metų bendras Telšių rajono savivaldybės biudžeto augimas (neįskaitant naudojamų sumų kintamajai gyventojų pajamų mokesčio daliai apskaičiuoti) pagal 2024 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą (2023 metų patvirtintas planas 29271 tūkst. Eur, 2024 metų patvirtintas planas – 33003 tūkst. Eur (didėja 12,75%)).

Kaimiškoms seniūnijoms pagal demografinius rodiklius skiriamas finansavimas didėja **34,2 tūkst. Eur** (11,1 proc.).

Telšių miesto seniūnijai skiriama **886,6 tūkst. Eur**. Lyginant su 2023 metais lėšos didėja **88,9 tūkst. Eur** (11,1 proc.).

Iš viso pagal patvirtintą metodiką seniūnijoms skiriama **1227,6 tūkst. Eur** (9 ir 10 lentelės). Lyginant su 2023 metais pajamos didėja **123,1 tūkst. Eur**.

Papildomai skiriama seniūnijų vietinės reikšmės kelių (gatvių) žvyro dangoms stiprinti **345,0 tūkst. Eur** (11 lentelė). Lėšos seniūnijoms paskirstytos pagal demografinius rodiklius. Be to, šiais metais skiriama **60,0 tūkst. Eur** seniūnijoms sodo bendrijų keliams prižiūrėti (12 lentelė).

Pastatams, perduotiems seniūnijoms pagal rajono Tarybos sprendimus, administruoti skiriama **107,3 tūkst. Eur**.

Degaičių, Gadunavo ir Ryškėnų seniūnijoms skiriamos lėšos – **60,0 tūkst. Eur** transportui įsigyti.

Papildomai kaimiškoms seniūnijoms skirta **8,0 tūkst. Eur** pirčių priežiūros funkcijai vykdyti bei **10,0 tūkst. Eur** biotualetams įsigyti (5.1 lentelė), gatvių apšvietimo eksploatavimo išlaidoms – **23,6 tūkst. Eur** (14 lentelė), viešosioms erdvėms prižiūrėti ir tvarkyti – **100,0 tūkst. Eur** (15 lentelė).

Kadangi seniūnijos per 2023 metus surinko **12,9 tūkst. Eur** vietinės rinkliavos už išduotų leidimų, suteikiančių teisę pardavėjams prekiauti ar paslaugų teikėjams teikti paslaugas viešose vietose, tai vadovaujantis 2022-02-24 Tarybos sprendimu Nr. T1-38 patvirtintais prekybos ir paslaugų teikimo Telšių rajono savivaldybės viešosiose vietose vietinės rinkliavos nuostatais, ši suma grąžinta seniūnijoms viešosioms erdvėms tvarkyti (13 lentelė).

11. Iš viso papildomai rajono biudžetinėms įstaigoms paskirstyta **2339,7 tūkst. Eur**.

higienos ir pedagoginių darbuotojų darbo priemonėms, kompensacijoms važinėjantiems pedagoginiams darbuotojams į darbą ir atgal, švietimo įstaigų pasirengimui naujiems mokslo metams, kultūrinei veiklai kaimiškose seniūnijose, ilgalaikiam turtui ir kt. reikmėms finansuoti (5.1 lentelė).

12. Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui mokėti skiriama **21900,6 tūkst. Eur**, tai sudaro **46,1 proc.** nuo savivaldybės savarankiškomis funkcijoms vykdyti skirtų lėšų, 2023 metais buvo skirta **18997,5 tūkst. Eur**. Darbo užmokesčiui skirtos lėšos išaugo **2903,1 tūkst. Eur** (15,3 proc.).

Mokos fondas išaugo dėl kelių priežasčių: minimali mėnesinė alga kyla **10 proc.**, keičiasi biudžetinių įstaigų pareiginės algos dydis, taip pat kyla pedagoginių darbuotojų, vykdančių neformalųjį vaikų švietimą ir ikimokyklinį/priešmokyklinį ugdymą darbo užmokestis, didėja biudžetinių įstaigų vadovaujančių darbuotojų minimalūs koeficientai, kyla kultūros ir socialinių darbuotojų atlyginimai.

Kadangi kyla MMA, yra planuojama kelti atlyginimus ir kt. darbuotojams (išskyrus švietimo, kultūros ir socialinės srities), darbo užmokestis didėtų apie 10 proc.

Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatomis papildomai skirta **10 proc.** prie mokos fondo, kad biudžetinių įstaigų vadovams būtų galimybė skatinti įstaigų darbuotojus už praėjusių metų veiklos labai gerą įvertinimą pagal nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo kriterijus.

13. 2023 metų lėšų likučiai – **4700,3 tūkst. Eur** (1 ir 17 lentelės).

14. 2024 metų mero fondas – **24,3 tūkst. Eur**. Vidutinis atlyginimas pagal Statistikos departamento duomenis 2023 metų III ketvirčio duomenis – **2018 Eur**.

Telšių rajono savivaldybės biudžeto analizė pagal programas

01 programa „Savivaldybės valdymas“

– 32,0 tūkst. Eur planuojama mikroautobusui įsigyti (01.01.01.03. priemonė), tam, kad užtikrinti ekonomišką darbuotojų, Tarybos narių išvykas į mokymus, susitikimus, konferencijas, kuomet vyksta didesnis darbuotojų skaičius nei telpa lengvajame automobilyje.

–74,4 tūkst. Eur planuojama seniūnijoms pastatų, patalpų remontui (01.01.01.04, 01.01.01.07, 01.01.01.08, 01.01.01.09, 01.01.01.10, 01.01.01.11, 01.01.01.12 priemonės), iš jų: Degaičių seniūnijai – 4,0 tūkst. Eur (buvusios mokyklos pastato stogui remontuoti – vėjalentėms keisti), Nevarėnų seniūnijai – 9,4 tūkst. Eur (Mitkaičių mokyklos koridoriaus mediniams langams pakeisti ir nuotekų tinklams remontuoti, Nevarėnų seniūnijos pastato I aukšto patalpoms remontuoti ir priešgaisrinei signalizacijai įrengti), Ryškėnų seniūnijai – 21,0 tūkst. Eur (seniūnijos pastato mediniams langams pakeisti, laiptinei remontuoti, jungiamajam koridoriui remontuoti, fasado tinkui remontuoti, Lauko sodos mokyklos garažams ir lauko tualetui nugriauti), Tryškių seniūnijai – 15,0 tūkst. Eur (seniūnijos stogo dangai keisti, stogui šiltinti), Upynos seniūnijai – 20,0 tūkst. Eur (seniūnijos garažų stogui remontuoti (170 m²), langams keisti), Viešvėnų seniūnijai – 5,0 tūkst. Eur (seniūnijos garažo stogui remontuoti, langams ir durims keisti).

–15,0 tūkst. Eur skiriama diegti gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos priemonės. Perspėjimo sirenoms įrengti (10 vnt. nuotolinio valdymo akustinių sirenų su valdymo pultu bei montavimo darbais) 2024-2026 m. iš viso reikės 45,0 tūkst. eurų savivaldybės biudžeto (SB) lėšų. Įdiegus sirenas, bus išplėstas esamas sirenų tinklas ir iš esmės padidintas perspėjamų apie

nelaimės gyventojų skaičius, sudarytos galimybės centralizuotai valdyti perspėjimą sirenomis. Įrengus sirenas ir įdiegus valdymo įrangą bus sudarytos sąlygos perspėti ne mažiau kaip 75 proc. gyventojų, gyvenančių Telšių mieste ir rajone (01.01.01.25 priemonė).

– 3008,6 tūkst. Eur savivaldybės priimtoms paskoloms dengti ir palūkanoms mokėti (01.01.02.01. priemonė), iš jų palūkanoms – 426,0 tūkst. Eur;

– 114,0 tūkst. Eur skirta mero rezervui (ne mažiau kaip 0,25 proc. nuo biudžeto pajamų be tikslinių dotacijų) (01.01.02.03. priemonė). Mero rezervo lėšos naudojamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka: ekstremaliosioms situacijoms ir (arba) ekstremaliesiems įvykiams likviduoti, jų padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies apmokėti; gaisrų, stichinių nelaimių ir kitų įvykių padariniams likviduoti ir jų padarytiems nuostoliams iš dalies apmokėti; dėl nepaprastosios padėties atsiradusiems išlaidoms iš dalies apmokėti ir (arba) jos padariniams šalinti.

–120,0 tūkst. Eur skirta 01.01.03.01 priemonei „Telšių rajono savivaldybės nekilnojamojo turto (pastatų, žemės sklypų, inžinerinių statinių) kadastriniai matavimai, teisinė registracija, pardavimas viešo aukciono būdu, draudimas bei kitų dokumentų parengimas“. Siekiant optimizuoti lėšų naudojimą, apjungtos 3 priemonės į vieną:

- 01.01.03.01 „Telšių rajono savivaldybės nekilnojamojo turto kadastriniai matavimai, teisinė registracija, turto vertinimas ir draudimas“;
- 01.01.03.02 „Inžinerinių statinių, kelių, gatvių ir žemės sklypų kadastriniai matavimai“;
- 01.01.03.03 „Objektų pardavimas viešo aukciono būdu“.

–3,0 tūkst. Eur planuojama įsigyti Telšių rajono savivaldybės nuosavybėn negyvenamąją patalpą – sandėlį Mažoji Kalno g. 2-3, Telšių m., esančią negyvenamame pastate. Pastatas yra avarinės būklės, planuojama nugriauti (01.01.03.06 priemonė).

– 80,0 tūkst. Eur planuojama rengti, koreguoti specialiuosius, detaliuosius planus ir kitus teritorijų planavimo dokumentus pagal poreikį (01.01.04.12 priemonė): Telšių miesto kapinių Degaičių seniūnijoje detaliojo plano koregavimas – 16 899,97 Eur, Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas – 30 000,00 Eur, Teritorijos (plotas apie 20,0 ha), esančios vakarinėje Masčio ežero pakrantėje, Telšių mieste, detaliojo plano koregavimas ir įgyvendinimas – 3 920,00 Eur, Poilsio zonos prie Lūksto ež., Graužų k., Varnių s., Telšių r. detaliojo plano koregavimas – 6 050,00 Eur, Šilumos tinklų išvystymo Telšių mieste ir priemiestinėse gyvenvietėse specialiojo plano keitimas – 30 000,00 Eur, teritorijos tarp Kalno g., Rambyno g., Džiugo g., geležinkelio Šiauliai-Klaipėda, K. Donelaičio g., Telšių mieste, detaliojo plano sprendinių koregavimas žemės sklypo Kalno g. 40 ribose (3,22 ha) – 4 000,00 Eur, Kvartalo tarp Žemaitės g., Kalno g., Gedimino g. Džiugo g., Telšių m. (UAB Biozona) rengimas (4,72 ha) – 6 000,00 Eur, Kvartalo tarp Karaliaus Mindaugo g., S. Daukanto g., Gėlių g., Stoties g., Telšių m. (senosios kapinės), rengimas (7,61 ha) – 7 000,00 Eur.

– 80,0 tūkst. Eur skiriama projektams planuoti, rengti ir vykdyti, investiciniams projektams, galimybių studijoms rengti, tyrimams atlikti (01.01.04.27. priemonė). 2024 m. bus atnaujinamas Telšių miesto darnaus judumo planas pagal patvirtintas LR Susisiekimo ministro 2022-12-27 d. įsakymu Nr. 3-586 darnaus judumo planų rengimo rekomendacijas, siekiant sudaryti palankias sąlygas verslo plėtrai ir kūrimui, bus sutvarkoma pramoninė ir komercinė teritorija šiaurinėje Telšių miesto dalyje tarp magistralinio kelio A11 (Šiauliai-Palanga) ir rytinio miesto aplinkelio (krašto kelio Nr. 160), bus parengta Telšių rajono 2024–2030 m. turizmo rinkodaros strategija, Telšių senamiesčio želdinimo projektiniai pasiūlymai, planuojama parengti aplinkos pritaikymo neįgaliesiems studiją ir jos įgyvendinimo programą ir t.t.

– 300,0 tūkst. Eur skiriama aprūpinti Savivaldybės administraciją ir savivaldybės biudžetines įstaigas kompiuterine ir programine įranga bei esamai įrangai prižiūrėti, atnaujinti (01.05.05 priemonė).

–50,0 tūkst. Eur skiriama dalyvaujamojo biudžeto veikloms tęsti. 2023 metams planuojama už 40,0 tūkst. Eur įgyvendinti projektą „Sveikatingumo sodas“, numatomos lėšos informacijai viešinti, gyventojų mokymams, interneto svetainės priežiūrai (01.01.05.12. priemonė).

– 319,0 tūkst. Eur skiriama savivaldybei priklausančių pastatų avarinei būklei likviduoti ir remonto darbams (01.01.06.03 priemonė). Nuo 2024 m. prie šios priemonės prijungta 01.01.03.04 priemonė „Savivaldybei priklausančių pastatų avarinės būklės likvidavimas“. Planuojama atlikti darbus:

01.01.06.03 Savivaldybei priklausančių pastatų remontas			
Objekto pavadinimas	Poreikis, EUR	Skirta lėšų, EUR	Numatomi pagrindiniai darbai
Luokės seniūnija	10 000,00	10 000,00	Apmokėti už nutolusią saulės elektrinę (bus pastatyta pavasarį).
Civilinės metrikacijos pastatas, Turgaus a. 15	35 000,00	35 000,00	Patalpų remontas, įrengiant papildomai 6 darbo vietas ir mobilių stelažų įrangos pirkimas pagal poreikį.
Archyvo patalpos, Žemaitės g. 14, Telšiai	63 000,00	63 000,00	Patalpų remontas su archyvavimo įranga. Įrangos kaina apie 38000 Eur.
Darbuotojų poilsio patalpų (1-9, 1-10, 1-11, 1-13, 1-14) Žemaitės g. 14 remontas	33 000,00	33 000,00	73 m ² patalpų remontas su virtuvės įranga ir baldais. Tuo pačiu numatyta tvarkyti ir koridorių.
Kondicionierių įrengimas savivaldybės administracijos kabinetuose	37 000,00	30 000,00	14 šiaurinėje pusėje, 11 pietinėje pusėje. Vieno kondicionieriaus įrengimo kaina 1500 Eur. Planuojama įrengti 20 vnt.
Savivaldybei priklausančių pastatų einamasis remontas	30 000,00	30 000,00	Darbai pagal poreikį, prašymus.
Respublikos g. 55 pastato projektavimas	33 000,00	33 000,00	Atsiskaityti už parengtą projektą.
Sanitarinių mazgų remontas, Žemaitės g. 14	25 000,00	25 000,00	I aukšte esančių sanitarinių mazgų remontas.
Savivaldybės administracijos patalpos, Daukanto g. 35	10 000,00	10 000,00	Kabinetų remontas. Prašymas iš centralizuotos buhalterijos.
Viso poreikis:	276 000,00	269 000,00	

01 Valdymo programoje buvusios priemonės „Kompensacijų vežėjams už nuostolingus maršrutus išmokėjimas“ (01.01.02.04) ir „Telšių rajono priešgaisrinės tarnybos darbo organizavimas“ (01.01.01.36) priskirtos 02 Saugios aplinkos užtikrinimo programai.

– 9,2 tūkst. Eur planuojama elektromobilio arba hibridinio automobilio nuomai (01.01.01.03).

02 programa „Saugios aplinkos užtikrinimas“

– 705,0 tūkst. Eur savivaldybė biudžeto lėšomis prisideda prie rajono vietinės reikšmės kelių, gatvių priežiūros (02.01.01. uždavinys).

– 250,0 tūkst. Eur numatoma prisidėti prie vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo, remonto ir rekonstravimo (02.01.02.77 priemonė) be KPPP lėšų.

– šiais metais bus tęsiami darbai siekiant kuo daugiau senų gatvės apšvietimo lempų pakeisti naujomis, energiją taupančiomis LED lempomis bei įgyvendinti parengtus gatvių apšvietimo projektų Viešvėnų, Degaičių, Tryškių ir Gadūnavo seniūnijose. Savivaldybė iš biudžeto lėšų šiems projektams prisideda šiais metais 340,0 tūkst. Eur (02.01.03.01. priemonė).

– 445,2 tūkst. Eur skiriama Telšių miesto ir rajono viešųjų erdvių remontui (02.01.04.21 priemonė). Planuojama atlikti darbus:

02.01.04.21 Telšių miesto ir rajono viešųjų erdvių remonto darbai			
Objektas	Poreikis, EUR	Skirta lėšų, EUR	Numatomi pagrindiniai darbai
Džiugo g. 8 ir Žemaitės g. 37, Telšiai sklypo sutvarkymui įrengiant automobilių stovėjimo vietas	410 000,00	210 000,00	Darbai pagal parengtą projektą ir pasirašytą Rangos sutartį.
Atraminės sienos Respublikos g. 43 statyba (užbaigimas)	42 000,00	42 000,00	Statybos darbams užbaigti pagal pasirašytą sutartį.
Prieigų prie Telšių miesto amfiteatro remontas	30 000,00	30 000,00	Betoninių laiptų nuo amfiteatro iki Masčio ežero remontas.
Atraminės sienos Senosiose kapinėse remontas Gėlių g.	50 000,00	50 000,00	Atraminės sienos Senosiose kapinėse remontas, laiptų įrengimas Gėlių g. (už projektą ir dalį darbų). Darbus planuojama etapuoti ir paskirstyti keliems metams.
Skate parkas prie centrinio stadiono	72 200,00	72 200,00	Planuojama pakeisti visus įrenginius
Masčio ežere esančių prieplaukų remontas/suregulavimas	20 000,00	20 000,00	Po žiemos sezono reikalingas prieplaukų reguliavimas (pastatymas į tinkamą vietą) ir remonto darbai
Viešvėnų "Stancelio tako" projekto parengimui	3 000,00	3 000,00	Projektavimo paslaugoms apmokėti.
Inžineriniai tyrimai	13 000,00	13 000,00	Vykdomi pagal poreikį.
Darbai pagal gautus prašymus	5 000,00	5 000,00	Darbai pagal gautus prašymus
Viso poreikis:	645 200,00	445 200,00	

– 265,0 tūkst. Eur skiriama Telšių rajono savivaldybei priklausančio būsto priežiūrai, remontui ir administravimui (02.01.05.01 priemonė). Savivaldybė už būsto nuomą per 2024 planuoja surinkti 150,0 tūkst. Eur. Planuojama atlikti darbus:

Telšių rajono savivaldybei priklausančio būsto priežiūra, remontas ir administravimas			
Objekto pavadinimas	Poreikis, EUR	Skirta lėšų, EUR	Numatomi pagrindiniai darbai
Telšių rajono savivaldybei priklausantis būstas	20 000	20 000	Kaupiamosios lėšos pastatų atnaujinimui ir už bendro naudojimo patalpų priežiūrą neišnuomotų soc. būstų

	15 000	15 000	Savivaldybei priklausančių neapgyvendintų būstų išlaikymo išlaidos
	80 000	80 000	būstų remontas
	150 000	150 000	Nuompinigiai, iš kurių puse skiriama administravimo išlaidoms padengti, kita pusė – būsto remontui.
Viso poreikis	265 000	265 000	

– 125,7 tūkst. Eur skiriama Daugiabučių namų renovacijos ir bendro naudojimo teritorijų projektų rėmimui (02.01.05.02 priemonė). Planuojama atlikti darbus:

Daugiabučių namų renovacijos ir bendro naudojimo teritorijų projektų rėmimas			
Objekto pavadinimas	Poreikis, EUR	Skirta lėšų, EUR	Numatomi pagrindiniai darbai
Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų, esančių renovuotuose daugiabučiuose namuose (pagal sąrašą)	700	700	kredito administravimas
Socialiai remtinų asmenų butų, esančių renovuotuose namuose, kredito administravimo mokesčiui apmokėti	5 000	5 000	kredito administravimas
Prisidėjimas prie daugiabučių namų kiemų remonto	120 000	120 000	prisidėjimas prie 6 daugiabučių namų kiemų remonto
Viso poreikis:	125 700	125 700	

– 116,0 tūkst. Eur skiriama šildymo sistemų remontui (02.01.05.08 priemonė). Planuojama atlikti darbus:

Šildymo sistemų remontas			
Objekto pavadinimas	Poreikis, EUR	Skirta lėšų, EUR	Numatomi pagrindiniai darbai
Ryškėnų seniūnija ir Ryškėnų kultūros centras	16 000,00	16 000,00	Atskiros dujomis kūrenamos katilinės įrengimas, naujas dujų įvado įrengimas, dalies magistralinių vamzdžių keitimas
Viešvėnų seniūnija ir mokykla	180 000,00	100 000,00	Mokyklos ir seniūnijos pastatų katilinių atskyrimas įrengiant naujas, atskiras sistemas
Viso poreikis	196 000,00	116 000,00	

– 879,7 tūkst. Eur skiriama apmokėjimui už keleivių vežimą vietinio susisiekimo autobusų maršrutais (02.01.06.01 priemonė).

– 25,0 tūkst. Eur skiriama Telšių miesto ir rajono lietaus nuotekų tinklų remontui ir renovavimo darbams (02.02.02.04 priemonė). Planuojama atlikti darbus:

Telšių miesto lietaus nuotekų tinklų remonto ir renovavimo darbai			
Objekto pavadinimas	Poreikis, EUR	Skirta lėšų, EUR	Numatomi pagrindiniai darbai
Lietaus nuotekų tinklų statyba Eigirdžių mstl.	11 000	11 000	Rožių ir Miško gatvių lietaus nuotekų tinklų įrengimas. Numatomi projektavimo darbai.

Darbai pagal poreikį	14 000	14 000	Pramonės g. drenažo (apie 30 m) įrengimas ir kiti panašūs prašymai gaunami metų eigoje
Viso poreikis:	25 000	25 000	

– 2021 m. savivaldybė pradėjo kompensuoti individualių nuotekų valymo įrenginių įsigijimą. 2024 m. pagal gautus prašymus numatė paskirstyti 50,0 tūkst. Eur (02.02.02.13 priemonė).

– 1728,0 tūkst. Eur atliekų tvarkymo sistemos išlaikymui (02.02.03.01 priemonė). Sistema išlaikoma iš surenkamo vietinės rinkliavos mokesčio už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą – 1400,0 tūkst. Eur, 37,0 tūkst. Eur skiriama iš 2023 metų apyvartinių rinkliavos lėšų likučio ir 328,0 tūkst. Eur skiriama iš savivaldybės biudžeto lėšų.

– 149,9 tūkst. Eur Masčio ežero pietinės dalies apsauginio pylimo atstatymo darbams suprojektuoti ir daliai darbų atlikti (02.02.04.01 priemonė).

– 80,0 tūkst. Eur skiriama Telšių miesto vaizdo stebėjimo kamerų keitimui, eksploatavimui ir ryšio užtikrinimui (02.03.02.02 priemonė).

– 25,0 tūkst. Eur skiriama trūkstančių policijos pareigūnų įdarbinimui skatinti (02.03.02.03 priemonė).

– 25,0 tūkst. Eur skiriama priešgaisrinės tarnybos automobilio pirkimo išlaidoms dengti, įstaigai išlaikyti ir aprangoms bei kitam inventoriui įsigyti (02.03.02.04 priemonė).

03 programa „Sveikatos priežiūra“

– 214,2 tūkst. Eur skiriama palankių sąlygų sudarymui jauniems specialistams atvykti dirbti į rajono sveikatos priežiūros įstaigas (03.01.01.01 priemonė). Lėšos naudojamos apmokėti gydytojų rezidentų, sudariusių sutartis ir įsipareigojusių po rezidentūros baigimo dirbti VšĮ Regioninėje Telšių ligoninėje sutartyje numatytą laiką, studijų įmokoms (šių specialybių: radiologijos, endokrinologijos, neurologijos, ortopedijos-traumatologijos, akušerijos-ginekologijos anesteziologijos-reanimatologijos) ir būsto nuomai 7 specialistams (vaikų ligų-neonatologijos, gastroenterologijos, geriatrijos, urologijos, anestezijos-reanimatologijos, chirurgijos, akušerijos ginekologijos, priėmimo-skubios pagalbos 2 spec.). VšĮ Telšių rajono pirminės sveikatos priežiūros centrui lėšų planuojama skirti trims šeimos gydytojams skatinamosioms priemonėms pagal Trūkstančių specialistų pritraukimo į Telšių rajoną tvarkos aprašą, patvirtintą Telšių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. T1-13 „Dėl Trūkstančių specialistų pritraukimo į Telšių rajoną tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Vadovaujantis Aprašu, VšĮ Varnių pirminės sveikatos priežiūros centras planuoja pritraukti du šeimos gydytojus, kuriems bus suteiktos skatinamosios priemonės ir kompensuojama būsto nuoma. Trečias svarbus priemonės rodiklis – viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose dirbančių (budinčių) gydytojų, medicinos biologų, biomedicinos technologų, radiologijos technologų, akušerių, slaugytojų ir slaugytojų padėjėjų, gyvenančių toliau negu 30 km ir didesniu atstumu nuo darbovietės važiavimo į darbą ir atgal, dalinis išlaidų kompensavimas. Kelionės į darbą ir atgal išlaidas planuojama kompensuoti 67 specialistams.

– 90,2 tūkst. Eur (VšĮ Regioninės Telšių ligoninės pajamos) sveikatos priežiūros įstaigų pastatams bei įrangai atnaujinti (03.01.01.04 priemonė). Keleivinis liftas, kuris intensyviai naudojamas neurologijos ir reabilitacijos skyrių pacientų bei darbuotojų yra susidėvėjęs ir dažnai

genda. Siekiant užtikrinti kokybišką asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą neurologijos ir reabilitacijos skyrių pacientams ir darbuotojams būtina pakeisti susidėvėjusį liftą nauju todėl VšĮ Regioninei Telšių ligoninei planuojama skirti lėšų naujam liftui ir jo montavimo darbams atlikti. Šiomis dienomis daugelyje šalių venų varikozės operacijų atliekama lazeriu, nes tai leidžia pacientams likti darbingiems jau pirmosiomis valandomis po operacijos. VšĮ Regioninė Telšių ligoninė turi specialistus, galinčius lazeriu atlikti venų operacijas, tačiau neturi tam skirto aparato. Siekiant gerinti Telšių rajono gyventojų lazeriu atliekamų venų operacijų prieinamumą VšĮ Regioninei Telšių ligoninei numatoma skirti lėšų medicininio lazerio įsigijimui.

– 33,0 tūkst. Eur skiriama visuomenės sveikatos priežiūrai ugdymo įstaigose užtikrinti. Pagrindinė visuomenės sveikatos biuro veikla: visuomenės sveikatos stiprinimas savivaldybės bendruomenėje, vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūra, koordinavimas veiklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, dirbančių bendrojo lavinimo mokyklose, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, visuomenės sveikatos stebėseną, užkrečiamųjų ligų profilaktika, neinfekcinių ligų ir traumų profilaktika ir kontrolė, visuomenės sveikatos programų savivaldybėje įgyvendinimas, vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimas, neformalaus suaugusiųjų švietimo vykdymas, konferencijų, seminarų ir kitų renginių organizavimas bei kitos savivaldybei teisės aktais priskirtos visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos (03.01.02.05 priemonė).

– 42,1 tūkst. Eur skiriama užtikrinti su visuomenės sveikatos stiprinimu susijusių paslaugų prieinamumui. Siekiant kryptingai vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą rajono bendruomenėje, 2011 metais buvo įsteigta BĮ Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Pagrindinis biuro veiklos tikslas – rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas (03.01.02.06 priemonė).

04 programa „Išsilavinusios bendruomenės ugdymas(-sis)“

– 23,3 tūkst. Eur pedagoginių darbuotojų skatinimui (04.01.02.01 priemonė).

Materialinė parama skiriama persikvalifikuojantiems Telšių rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojams. Tikslas – sudaryti galimybes bei skatinti Telšių rajono švietimo įstaigų darbuotojus persikvalifikuoti, pasirenkant specialybę, reikalingą Savivaldybės mokyklų mokinių kokybiškam ugdymui. Planuojama iš dalies materialiai remti ne mažiau kaip 4 persikvalifikuojančių darbuotojų studijas.

Mokytojų darbo sąlygoms gerinti bus skiriami mokymo rinkiniai mokytojams (vieno rinkinio kaina – 30 Eur).

Siekiant mokytojus skatinti už pedagoginį profesionalumą, lyderystę ir mokymo rezultatus, būtų skiriami 2 apdovanojimai po 500 Eur Metų mokytojo vardą gavusiems mokytojams.

Siekiant skatinti rajono metodinių būrelių iniciatyvas, lyderystę ir kūrybiškumą, planuojama apdovanoti 5 rajono metodinių būrelių iniciatyvius narius po 200 Eur.

– 6,0 tūkst. Eur neformaliojo suaugusiųjų švietimui remti (04.01.03.14 priemonė).

Numatyta finansuoti 4 neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas. Programų finansavimo tikslas – plėtoti Telšių rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugas, atliepiančias visuomenės ir darbo rinkos poreikius.

– 21,8 tūkst. Eur trūkstamų specialistų pritraukimui švietimo įstaigose (04.01.02.08 nauja priemonė). Planuojamos 5000,00 Eur pašalpos atvykstantiems dirbti į Telšių rajono savivaldybės švietimo įstaigas (2 psichologai, 1 logopedas-specialusis pedagogas).

– 87,3 tūkst. Eur ikimokyklinio ugdymo prieinamumui užtikrinti vasaros laikotarpiu lėšos planuojamos prie įstaigų. Siekiant užtikrinti kokybišką vasaros paslaugų teikimą rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose, planuojama papildomai finansuoti po 1 grupę miesto ir rajono darželiuose vasaros laikotarpiu, t. y. 2024 metais 3 vasaros mėnesius bus finansuojamos 9 grupės po 1,71 etato. Tuo metu ikimokyklinio ugdymo įstaigose bus vykdomas 10,5 valandos modelis.

– 36,6 tūkst. Eur skiriama pirmoko krepšeliui finansuoti (04.01.03.18 priemonė). skatinti sėkmingą kiekvieno pirmoko mokymosi startą mokykloje. Atsižvelgiant į prognozuojamą būsimų pirmokų skaičių (366 mokiniai), planuojant krepšelio dydį vienam pirmokui – 100,00 Eur.

– 30,0 tūkst. Eur ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas įgyvendinančioms įstaigoms, lauko aikštelių atnaujinimui. Lėšų poreikis vertintas 1000 Eur vienai ikimokyklinio/priešmokyklinio ugdymo grupei. Aikštelių atnaujinimą planuojama vykdyti III etapais (2024-2026 m.). Lėšų poreikis vertinamas prie įstaigų – Telšių lopšelis-darželis „Berželis“, Telšių lopšelis-darželis „Eglutė“, Telšių „Ateities“ progimnazija, Telšių r. Nevarėnų pagrindinė mokykla.

– 41,5 tūkst. Eur. Telšių lopšeliui-darželiui „Eglutė“ naujai ikimokyklinio ugdymo grupei Rainių skyriuje įrengti (remonto darbams, baldams), kurioje ugdysis vaikai nuo 1 iki 2 metų.

– 61,2 tūkst. eurų Telšių rajono savivaldybės gimnazijoms, progimnazijoms ir pagrindinei mokyklai prie įstaigos asignavimų numatytas lėšų poreikis vidaus vaizdo kameroms įrengti. Lėšų poreikis vertintas – 1 vaizdo kamerai skiriant 600 eurų. Numatyta įrengti 102 kameras.

– 150,0 tūkst. Eur Telšių lopšeliui-darželiui „Žemaitukas“ valgyklos remontui ir įrangai įsigyti. Papildomai lėšų numatyta komunalinėms išlaidoms ir virtuvės darbuotojų darbo užmokesčiui. 2024–2025 metais planuojama nebevykdyti maitinimo paslaugos pirkimo. Vaikų maitinimą vykdys pati įstaiga, todėl 2024 m. numatomas finansavimas iš savivaldybės biudžeto lėšų.

– 534,0 tūkst. Eur Telšių meno mokyklai baldams, instrumentams, garso aparatūrai įsigyti.

– 23,7 tūkst. Eur Telšių sporto rekreacijos centrui sporto įrangai ir inventoriui įsigyti;

– 630,8 tūkst. Eur skiriama švietimo įstaigų remonto darbams vykdyti ir aplinkai kurti (04.01.04.21 priemonė). Planuojama atlikti:

04.01.04.21 „Švietimo įstaigų remonto darbai ir aplinkos kūrimas“			
Eil. Nr.	Švietimo įstaigos pavadinimas	Numatomų atlikti darbų aprašymas	Skiriama suma, Eurais
1	Telšių meno mokykla Luokės skyrius	Klasių ir koridoriaus sienų, lubų, grindų remontas	17000
2	Telšių r. Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazija	I, II, III aukštuose kabinetų grindų dangos keitimas	10000
3	Telšių „Kranto“ progimnazija	Dalies stogo remontas ir betoninių įėjimo laiptų remontas	6000

4	Telšių lopšelis-darželis „Eglutė“	Degių apdailos medžiagų evakuaciniuose keliuose (laiptinėse, koridoriuose) šalinimas	15000
5	Telšių lopšelis-darželis „Nykštukas“	Dviejų laiptinių remontas	15000
		II a. grupių sanitarinių mazgų remontas	10000
		Kondicionierių įrengimas 3 grupėse	7500
6	Telšių lopšelis-darželis „Saulutė“	Projektinės dokumentacijos parengimas dėl išorės atitvarų šiltinimo darbų	20000
		Koridoriaus remontas (tik už medžiagas)	2500
7	Telšių lopšelis-darželis „Mastis“	Išorės atitvarų (pamatų ir sienų šiltinimo darbai) pagal parengtą projektą	104000
8	Telšių švietimo centras	Išorės atitvarų (pamatų ir sienų šiltinimo darbai) pagal parengtą projektą	95000
9	Nevarėnų pagrindinė mokykla	Sporto salės dalinis sienų remontas	3000
10	Ubiškės daugiafunkcinis centras	Darželio koridoriaus grindų dangos keitimas	3000
		Seno medinio lango keitimas į PVC profilio	300
		Medinių langų keitimas į naujus medinius langus	30000
11	Žemaitės gimnazija	Lietaus nuvedimo nuo stogo sistemos keitimas	11000
		Sanitarinio mazgos remontas	15000
		Kondicionieriaus įrengimas	2500
12	Buožėnų mokykla-daugiafunkcinis centras	Lietaus nuvedimo nuo stogo sistemos keitimas, smulkūs stogo remonto darbai, medinės fasado dalies dažymas	6000
13	Telšių r. Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazija	III a. sanitarinio mazgo remontas	15000
14	Tryškių Lazdynų Pelėdos gimnazija	Mokyklos pastato langų reguliavimas ir sandarinimo tarpinių keitimas	3000
		Darželio pastato fasado remontas	15000
15	Telšių „Atžalyno“ progimnazija	Senajo korpuso medinių langų keitimas (48 vnt.)	44000
16	Telšių „Kranto“ progimnazija Viešvėnų skyrius	Žaidimų aikštelės aptvėrimas	4500
17	Telšių „Džiugo“ gimnazija ir Telšių „Ateities“ progimnazija	stadionų (dirbtinės dangos) kasmetinis eksploatacinis remontas	4500
18	Luokės Vytauto Kleivos gimnazija Upynos skyrius	Laiptinės ir dviejų klasių sienų remontas. Darbų kabineto remontas.	10000
19	Švietimo įstaigos	Senų šviestuvų keitimas į LED tipo šviestuvus	100000
20	Telšių „Ateities“ progimnazija	stadiono apšvietimo įrengimas 75 lx (8 atramos ir prožektoriai)	50000
21	Telšių sporto ir rekreacijos centras	Sporto salės apšvietimo keitimas	12000
Viso:			630800

– 660,0 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto ir 232,0 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų skiriama Telšių „Atžalyno“ progimnazijos sporto aikštynų ir teritorijos kapitaliniams remontui (04.01.04.39 priemonė). Vadovaujantis Švietimo įstaigų sporto aikštynų atnaujinimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. V-481 „Dėl Švietimo įstaigų sporto aikštynų atnaujinimo programos patvirtinimo“, ir Švietimo įstaigų, kurių sporto aikštynai bus atnaujinami 2021-2024 metais, sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-606 „Dėl Švietimo įstaigų sporto aikštynų atnaujinimo programos įgyvendinimo“, 27 punktu Telšių „Atžalyno“ progimnazijos, P. Cvirkos g. 2, sporto aikštyno atnaujinimo darbai dalinai finansuojami valstybės biudžeto lėšomis.

Telšių „Atžalyno“ progimnazijos teritorijoje šiuo projektu numatoma kapitaliai suremontuoti stadioną su bėgimo takais, sporto aikštelėmis ir apšvietimu, krepšinio aikštelę, kiemo aikštelę, privažiavimą prie mokyklos ir takelius su apšvietimu.

05 programa „Ekonomikos ir verslo skatinimas“

– 120,0 tūkst. Eur skiriama smulkiojo ir vidutinio verslo bei kaimo plėtros programai (05.01.01.07 priemonė). Siekiant sudaryti palankias sąlygas plėtoti ir pradėti verslą naujai įsteigtoms ar jau veikiančioms smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms, gerinti ūkininkavimo ir verslo sąlygas Telšių rajono savivaldybėje, yra numatyta verslininkams ir ūkininkams kompensuoti paskolų palūkanas, įmonės įregistravimo, parodų, renginių organizavimo, kvalifikacijos kėlimo, rinkodaros priemonių, internetinės svetainės sukūrimo išlaidas pagal patvirtintus Telšių rajono savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo bei kaimo plėtros programos nuostatus (*aktuali redakcija 2023-11-30 Nr. T1-313*).

– 35,0 tūkst. Eur skiriama Telšių miesto elektromobilių įkrovimo stotelių eksploatacinėms išlaidoms. (05.01.01.08 priemonė). Siekiant skatinti miesto ir rajono gyventojus naudotis elektromobiliais ir užtikrinti sistemingą elektromobilių įkrovimo tinklo plėtrą Telšių mieste, 2021-01-14 buvo užbaigtas projektas „Elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas Telšių mieste“. Penkerius metus po projekto finansavimo pabaigos elektromobilių įkrovimo stotelėmis bus galima naudotis nemokamai, eksploatacinės išlaidos šiuo laikotarpiu bus apmokamos iš savivaldybės biudžeto lėšų. 2024 m. bus mokamos elektros energijos ir elektromobilių prieigų stotelės draudimo išlaidos.

– 9,13 tūkst. Eur skiriama Telšių miesto viešojo transporto elektroninių švieslenčių sistemos palaikymo, serverių priežiūros ir draudimo paslaugoms (05.01.01.09 priemonė). Siekiant skatinti Telšių miesto ir aplinkinių gyvenviečių gyventojus savo kelionėms rinktis viešąjį transportą, 2023 m. buvo pagerinta teikiamų paslaugų kokybė: Telšių miesto viešojo transporto stotelėse įrengti nauji keleivių laukimo paviljonai, įrengtos elektroninės švieslentės, informuojančios apie atvykstančius autobusus, laiką, maršrutus.

– 26,4 tūkst. Eur skiriama projektui „Verslo pradžios ir verslo augimo priemonių diegimas Telšių rajone“ (05.01.01.11 priemonė). Telšių rajone nuo 2024 m. bus diegiamos verslo pradžios ir verslo augimo priemonės, kurios iš esmės padidins smulkaus ir vidutinio verslo augimo galimybes. Iš savivaldybės biudžeto lėšų bus prisidedama 15 proc. prie visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Projektą įgyvendina VšĮ Žemaitijos verslo centras.

– 24,2 tūkst. Eur skiriama Telšių aerodromo plėtrai ir vystymui (05.01.02.03 priemonė). Siekiant išlaikyti tolygų aerodromų tinklą Lietuvoje ir užtikrinti vienodą regioninį vystymą valstybės požiūriu, taip pat įvertinus aerodromo potencialą bei galimybes, planuojama plėsti ir vystyti Telšių aerodromą. 2024 m. bus skirtas savivaldybės biudžeto finansavimas aviacijos klubo paslaugų veiklai vykdyti ir vystyti. Numatomas preliminarus tokių paslaugų, kaip orlaivių remonto ir priežiūros paslaugos, aviacinio turizmo paslaugos, sklandytojo piloto teorijos kursai, vaikų aviacijos poilsio stovykla, priekabų aikštelės administravimo paslaugų veiklos poreikis.

– 63,4 tūkst. Eur skiriama Telšių pramonės parkui vystyti (05.01.02.05 priemonė). Siekiant pagerinti Telšių miesto verslo aplinką, sudarant palankias sąlygas verslo plėtrai ir kūrimui, bus tvarkoma pramoninė ir komercinė teritorija šiaurinėje Telšių miesto dalyje tarp magistralinio kelio A11, krašto kelio Nr. 160 ir Geležinkelio g. 2024 m. bus pradėtos vykdyti I etapo

nekilnojamojo turto – žemės sklypų, reikalingų Telšių pramonės parkui steigti, pirkimo procedūros iš nuosavybės teise priklausančių asmenų. Taip pat bus atliekami teritorijos geologiniai tyrimai.

– 150,0 tūkst. Eur skiriama iš skolintų lėšų Telšių rajono Nerimdaičių, Upynos, Buožėnų ir Degaičių melioracijos statinių rekonstrukcijos darbams (05.01.03.46, 05.01.03.47 ir 05.01.03.48 priemonės). 2024 m. bus pradėti melioracijos statinių rekonstrukcijos darbai. Skirtos lėšos numatytos prisidėti prie tinkamų finansuoti projektų išlaidų.

– 30,0 tūkst. Eur skiriama projektui „Ubiškės hidrotechnikos statinio rekonstrukcija“ (05.01.03.49). 2024 m. savivaldybės biudžeto lėšos bus skiriamos už techninio darbo projekto parengimo ir ekspertizės paslaugas. 2025 m. bus pradėti Ubiškės hidrotechnikos statinio rekonstrukcijos darbai.

– 5,0 tūkst. Eur skiriama Telšių rajono piliakalnių kasmetinės priežiūros bei sutvarkymo darbams (05.02.01.07 priemonė). Siekiant prisidėti prie vietos gyventojų ir svečių rekreacinių poreikių tenkinimo, bus tvarkomi vertingiausi gamtos objektai, pritaikomi turizmui ir rekreacijai.

– 3,2 tūkst. Eur skiriama už belaidžio interneto ryšio tiekimo ir palaikymo paslaugas (05.02.02.10 priemonė). Siekiant, kad visi Telšių rajono gyventojai ir svečiai viešose vietose, t. y. skveruose, aikštėse, visuomeniniuose pastatuose, sveikatos centruose ir kitose vietose, galėtų naudotis nemokamu belaidžiu interneto ryšiu, 2022 m. buvo įrengta 15 nemokamo belaidžio interneto ryšio prieigos zonų. Taip prisidedama prie skaitmeninės įtraukties, užtikrinant daugiau galimybių naudotis internetinėmis paslaugomis, pagerinant vietos bendruomenės gyvenimo kokybę.

06 programa „Kultūros ir sporto politikos įgyvendinimas“

– 6,6 tūkst. Eur skiriama trūkstantiems specialistams pritraukti rajono kultūros įstaigose ir kvalifikacijos kėlimui (06.01.01.18 priemonė), siekiant užtikrinti teikiamų kultūros paslaugų gyventojams prieinamumą.

– 193,3 tūkst. Eur Telšių rajono savivaldybės kultūros įstaigų pastatų remontui (06.01.06.16 priemonė). Planuojami darbai:

Telšių rajono savivaldybės kultūros įstaigų pastatų remontas			
Objekto pavadinimas	Poreikis, EUR	Skirta lėšų EUR	Numatomi pagrindiniai darbai
Ryškėnų kultūros centras	15 100,00	15 100,00	Statybos darbams užbaigti pagal sutartį S-21537
Nevarėnų kultūros centras	50 000,00	50 000,00	Vestibiulio su pagalbinėmis patalpomis (160 m ²) remontas. Sienų, lubų, grindų remontas
Luokės kultūros centras	8 000,00	8 000,00	Salės sienų, grindų (parketo) remonto darbai, sienų dažymas. Durų keitimas į salę
Birutės g. 7, Telšiai	20 000,00	20 000,00	Pastato išplėtimo projektinių pasiūlymų parengimas
K. Praniauskaitės bibliotekos Ryškėnų filialas	10 000,00	10 000,00	Bibliotekos patalpų remontas. Neremontuota 30 metų
K. Praniauskaitės biblioteka	1 500,00	1 500,00	Kondicionieriaus įrengimas bendro naudojimo patalpose
K. Praniauskaitės biblioteka	1 800,00	1 800,00	Neekonomiškų šviestuvų keitimas. Dalis pakeista 2022 m
K. Praniauskaitės biblioteka Gedrimų filialas	20 000,00	20 000,00	Bibliotekos perkėlimas į Gedrimų savarankiško gyvenimo namų pastatą (remonto darbai pritaikant bibliotekos veiklai)

Darbai pagal gautus prašymus	10 000,00	10 000,00	
Ryškėnų kultūros centras	56900,00	56900,00	Scenos apšvietimo sistema
Viso poreikis:	193300,00	193300,00	

– 6,0 tūkst. Eur skiriama Žemaitės dramos teatro baldams ir durims įsigyti (06.01.01.12. priemonė).

– 9,8 tūkst. Eur skiriama Telšių kultūros centrui choreografijos salės baldams ir kompiuteriams (2 vnt.) įsigyti, krovininės transporto priemonės išlaidoms apmokėti (06.01.01.01. priemonė).

– 50,0 tūkst. Eur skiriama Telšių rajono savivaldybės Karolinos Praniauskaitės viešajai bibliotekai baldams, spaudiniams įsigyti ir technologinės sistemos atnaujinimui (RFID savitarnos knygų išdavimo/grąžinimo/inventorizavimo įrenginiams (06.01.01.09. priemonė).

– 31,0 tūkst. Eur skiriamas dalinis finansavimas mėgėjų meno kolektyvams sceninių kostiumų, muzikos instrumentų gamybos ir įsigijimo išlaidoms apmokėti. Taip pat finansavimas skiriamas kultūros įstaigų materialinės bazės stiprinimui: šviesos efektams, mikrofonams, kolonėlėms įsigyti.

– 52,1 tūkst. Eur skiriama Telšių rajono mėgėjų meno kolektyvų, besiruošiančių dalyvauti šimtmečio Dainų šventėje transportui, maitinimui, apgyvendinimui apmokėti (06.01.02.01. priemonė).

– 21,9 tūkst. Eur skiriama etninės kultūros plėtros programos įgyvendinimui (06.01.02.07. priemonė).

– 47,0 tūkst. Eur skiriama meninių ženklų: Didžiosios Žemaičių sienos meninei plokštei „Respublika (?) Monarchija“, plaketei skirtai žemaičių kalbai ir Telšių miesto kalėdinio laikotarpio ir kitų renginių apipavidalinimui. (06.01.02.09. priemonė).

– 106,0 tūkst. Eur skiriama tradicinių, valstybinių švenčių ir atmintinų datų paminėjimams, veiksmų planų įgyvendinimui su Žemaičių muziejus „Alka“ ir Vilniaus dailės akademija Telšių skyriumi, Kultūros ir meno premijoms (2 vnt.) bei teikimo šventės organizavimui, Kultūros dienos renginio organizavimui, Telšių Garbės piliečio vardo suteikimui organizavimui, LKT tolygios kultūrinės raidos projektams, teikiantiems kultūrinės paslaugas, Mažosios Lietuvos kultūros sostinės renginiams, kultūros reprezentacinėms priemonėms, 2024 metų paminėjimo žemaitiško rašto programos įgyvendinimui (06.01.03.02. priemonė).

– 159,0 tūkst. Eur skiriama prioritetinių renginių programos įgyvendinimui (06.01.03.08. priemonė)

– 170,0 tūkst. Eur skiriama prisidėjimui prie Telšių krepšinio komandos dalyvavimo Nacionalinio lygio krepšinio čempionatuose, keliant uždavinį 2023–2024 m. čempionate iškovoti prizinę vietą (06.01.04.10. priemonė).

– 200,0 tūkst. Eur skiriama prisidėjimui prie Telšių rajono futbolo komandos dalyvavimo Lietuvos futbolo federacijos varžybose (06.01.04.11. priemonė).

- 32,0 tūkst. Eur skiriama Telšių rajono kultūros paveldo išsaugojimo priemonėms, bus vykdomi mažosios architektūros išsaugojimo, tvarkybos bei sklaidos projektai (06.02.01.01.).
- 150,0 tūkst. Eur Telšių rajono teritorijoje esančių religinių bendruomenių veiklų daliniam finansavimui pagal Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. balandžio 6 d. įsakymą Nr. A1-488 „Dėl Telšių miesto ir rajono parapijų veiklos dalinio finansavimo lėšų skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (06.02.01.02 priemonė).
- 115,7 tūkst. Eur prisidėjimui prie Telšių rajono senamiesčių ir istorinių miestelių teritorijoje esančių statinių valdytojų vykdomų pastatų išorės ir jų aplinkos tvarkybos darbams finansuoti (06.02.01.08 priemonė).

07 programa „Socialinės paramos įgyvendinimas“

- 1129,7 tūkst. Eur skiriama socialinių pašalpų mokėjimui (07.01.01.04 priemonė) ir tai yra 38,08 proc. daugiau nei buvo planuota 2023 m. (999,96 tūkst. Eur). Skiriama lėšų pagal 2023 m. faktinį panaudojimą (1382,0). Nors didėja BSI ir VRP, tačiau planuojama, jog įgyvendinus aktyvias užimtumo didinimo priemones, socialinių pašalpų gavėjų ilgainiui mažės; pagal PSP įstatymo nuostatas socialinių pašalpų dydžiai mažėja ilgalaikiams bedarbiams, atsižvelgiama, kad didėja pensijos, MMA, NPD;
- 1818,2 tūkst. Eur skiriama kompensuoti už būsto šildymą, geriamąjį ir karštą vandenį (07.01.01.05 priemonė) ir tai yra 62,94 proc. daugiau nei buvo planuota 2023 m. (1300,02 tūkst. Eur). Skiriama lėšų pagal atsižvelgiant į 2023 m. faktinį panaudojimą (2706,3 tūkst. Eur). Nuo 2023-10-01 pradėtas vertinti turtas, todėl tikimasi, kad sumažės kompensacijų gavėjų skaičius ir lėšų poreikis šiai funkcijai užtikrinti;
- 80 tūkst. Eur skiriama naujagimio kraitei (07.01.01.15 priemonė). Nuo 2024 m. skiriama po 300,0 Eur (buvo 100,0 Eur) Telšių rajone gyvenančiai šeimai už kiekvieną gimusį naujagimį. Taip pat skiriama po 100,0 kitų rajonų šeimoms, gimdžiusioms Telšių regioninėje ligoninėje. Planuojama, jog tokia išmoka bus išmokėta iki 400 šeimų;
- 68,5 tūkst. Eur skiriama mokinių nemokamo maitinimo gamybos kaštams padengti (07.01.01.08 priemonė). Kompensuojama iki 30 proc. sumos, skirtos maisto produktams įsigyti, kai mokiniai yra maitinami nemokamai. 2024 m. bus vykdomi papildomi susitarimai su paslaugų tiekėjais dėl nemokamo maitinimo kainos produktams finansuoti didinimo nekeičiant galiojančių sutarčių, tačiau tikimasi, kad nesikeis patiekalų gamybos kaštai;
- 130,00 tūkst. Eur skiriama vienkartinėi paramai gyventojams mokėti ligos, gaisro, krizių atveju (07.01.01.09 priemonė). Skiriama pagal 2023 m. faktą – 132,00 tūkst. Eur. Prognozuojamas lėšų poreikis yra didesnis, tačiau naujai reglamentuotas neįgalių asmenų, senyvo amžiaus asmenų pavėžėjimas ir nebebus skiriamos vienkartinės išmokos dializuojamiems asmenims, dėl ko gali mažėti lėšų poreikis;
- 500,0 tūkst. Eur skiriama tėvų netekusių vaikų socialinei globai finansuoti (07.01.02.02 priemonė). Globą šeimoje gaus iki 119 vaikų. Planuojama, jog 2024 m. veiklą vykdys 3 budintys globotojai ir 2 globėjai (rūpintojai) tais atvejais, kai budinčių globotojų šeimoje nebus laisvų vietų ir kils skubus poreikis apgyvendinti likusius be tėvų globos vaikus;

–800,1 tūkst. Eur skiriama socialinių paslaugų ir paslaugų, susijusių su asmenų socialinių problemų sprendimu, organizavimui (07.01.02.06 priemonė). Planuojamas lėšų poreikis – 1460,88 tūkst. Eur. Užtikrinamas stacionarios socialinės globos teikimas senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims 160, akredituotų socialinės priežiūros paslaugų teikimas socialinę riziką patiriantiems asmenims ir šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus. Planuojamas akredituotų socialinės priežiūros paslaugų gavėjų skaičius 210. Lėšų poreikis didėja dėl didėjančių perkamų socialinių paslaugų kainų, daugėjančių senyvo amžiaus asmenų, kuriems teikiamos socialinės paslaugos, skaičius;

– 90,00 tūkst. Eur skiriama būsto ir gyvenamosios aplinkos pritaikymui asmenims su negalia 07.01.02.12 priemonė). Į būsto ir gyvenamosios aplinkos pritaikymo eilę 2024 m. įrašyta 40 asmenų su negalia, iš jų 2 vaikai su sunkia negalia;

–153,1 tūkst. skiriama 2024 m. užimtumo didinimo programai finansuoti (07.01.02.13 priemonė). Skiriama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšų. Programoje numatomos įgyvendinti 2 priemonės: laikino pobūdžio darbų organizavimas ir atvejo vadyba. Planuojama, kad 2024 m. Užimtumo didinimo priemonių įgyvendinime dalyvaus 103 asmenys;

–30,00 tūkst. Eur skiriama akredituotų socialinės reabilitacijos paslaugų asmenims su negalia bendruomenėje organizavimui ir teikimui (07.01.02.16 priemonė). Socialinės reabilitacijos paslaugai teikti akreditavosi 9 įstaigos, iš jų 8 NVO ir viena biudžetinė įstaiga. Iš viso įstaigose akredituota iki 237 paslaugų gavėjų vietų. Vienam paslaugų gavėjui iš Savivaldybės biudžeto skiriama ne mažiau kaip 19,25 Eur / mėn.

–85,9 tūkst. Eur skiriama įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, remontui ir jų aplinkai tvarkyti (07.01.02.20 priemonė). Planuojama atlikti darbus:

Įstaigų teikiančių socialines paslaugas remontas ir jų aplinkos kūrimas			
Objekto pavadinimas	Poreikis, EUR	Skirta lėšų, EUR	Numatomi pagrindiniai darbai
Džiugo g. 6 lifto projektavimo darbai	20000	20000	Pagal 2023-10 pasirašytą projektavimo sutartį S-2142180 kW
Mitkaičių vaikų dienos centras	15000	15000	Sanitarinio mazgo remonto darbai
Bendruomeniniai vaikų globos namai (Praniauskaitės g. 4)	40000	4000	Stogo ir dalies langų keitimas
Grupinio gyvenimo namai Klaipėdos g. 3A, Telšiuose	5900	5900	Remonto darbai (likutis iš 2023 m 5844 Eur. Sutartis UAB „Dirževa“ S-21380)
Gedrimų savarankiško gyvenimo namai	5000	5000	Pamato hidroizoliavimas, nuogrindos remontas, lietaus vandens nuo stogo nuvedimas
Viso poreikis:	85900	85900	

– 2,6 tūkst. Eur skiriama neveiksnių asmenų būklės peržiūros organizavimui (07.01.02.21 priemonė). Dėl asmens veiksnio įvertinimo turi būti pateikta socialinio darbuotojo parengta išvada „Dėl asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus“. Dėl asmenų, kuriems paslaugos teikiamos Savivaldybės biudžetinėse įstaigose, išvadas parengia šių įstaigų socialiniai darbuotojai;

– 250,0 tūkst. Eur skiriama akredituotų vaikų dienos centrų veiklos organizavimui (07.01.03.03 priemonė). Iš savivaldybės biudžeto 1 akredituotai vietai būtina išlaikyti skiriant ne mažiau kaip 38,50 Eur / mėn., o vaikui su negalia ir (ar) turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių

skirti nemažiau nei 82,50 Eur / mėn. 2024 m. 13 NVO vaikų dienos centruose planuojama finansuoti 303 akredituotas paslaugų gavėjų vietas ir 4 biudžetinės įstaigos padaliniuose finansuoti – 83 akredituotų paslaugų gavėjų vietas.

Parengė
Regina Radimoniene
2024-01-25